

Семінар 1.

Тема: Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні

Мета: Ознайомити магістрів з основними категоріями педагогіки вищої школи.

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
2. Методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.
3. Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогіки вищої школи.
4. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів. Розвиток ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України
5. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.
6. Вища освіта в координатах міжнародного освітнього простору.
7. Сучасні моделі розвитку університетської освіти.

II. Практичне завдання.

1. Опрацюйте наукову літературу та дайте визначення поняттям: *державна та приватна освіта, гуманістична та авторитарна педагогіка, парадигма освіти, педагогічна система, педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічні погляди, педагогічні традиції, педагогічні інновації, модернізація ВНЗ, реформа вищої школи.*
2. Ознайомтесь із Законом України «Про вищу освіту» (2014), зосередивши увагу на таких аспектах: розуміння основних педагогічних термінів, що стосуються вищої освіти, права уповноваженого органу в галузі освіти; особливості ліцензування й акредитації ВНЗ; функції керівника ВНЗ; права й обов'язки учасників навчально-виховного процесу.
3. Підготуйте комп'ютерну презентацію виступу на семінарі.

Рекомендована література

Основна:

1. Державна Національна програма «Освіта (Україна XXI століття)» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.uazakon.com/documents/date_5x/pg_irwjos.htm.
2. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2014. — № 37-38, ст. 2004 ; {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст. 40}.
3. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2017. — № 38-39, ст.380.
4. Національна доктрина розвитку освіти / Затверджено Указом Президента України від 17.04.2002. № 347 / 2002 // Освіта України. — № 33 за 23 квітня 2002 р.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012—2021 роки : схвалено Указом Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
6. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Козяр, М. С. Коваль. — К. : Знання, 2013. — 327 с.

7. Постанова Кабінету Міністрів України № 1074 «Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти» від 5 вересня 1996 р.

8. Указ Президента України № 832/95 «Про основні напрями реформування вищої освіти в Україні» від 12 вересня 1995 р.

9. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студ., асп. та мол. викл. ВНЗ. – К.: Либідь, 1998.

Додаткова:

10. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 11–17.

11. Вища освіта України: Стан та тенденції: Матер. до підсумкової колегії МОН України / За ред. В.Г. Кременя. – К., 2000.

12. Герасина Л.Н. Современная высшая школа в условиях реформирования образования. – Х.: Торсінг, 1993.

13. Журавський В.С. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти. – К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2003.

14. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття // Освіта України. – 2002. – 28 грудня. – № 102–103.

15. Огнев'юк В.О., Фурман А.В. Принцип модульності в історії освіти. – Ч. І. УІПКККО Міністерства освіти України. – К., 1996.

16. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні / В.М. Галузинський, М.Б. Євтух. – К.: ІНТЛ, 1995.

17. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005.

18. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006.

Завдання для самоаналізу та самоконтролю:

1. Які основні елементи освіти? Охарактеризуйте їх.
2. Які способи конструювання і структурування освіти ви знаєте?

3. У яких напрямках розвивається освіта в сучасному світі?
4. Як визначають якість освіти?
5. Охарактеризуйте моделі освіти в сучасному світі.
6. Які якості характерні для категорії «освіта» як системи?
7. Назвіть основні цілі освітньої системи.
8. Опишіть способи конструювання та структурування змісту освіти.
9. Назвіть основні способи здобування освіти.
10. Яку цільову функцію передбачають освітні стандарти?
11. Поясніть основні тенденції розвитку освіти в Україні.
12. Назвіть пріоритетні напрями державної політики в галузі освіти.
13. Прокоментуйте процесуальний аспект освіти. Що є її рушійною силою?
14. Чим відрізняється загальна освіта від професійної?
15. Охарактеризуйте поняття «освітній простір». Які тенденції світового освітнього простору?